TÜ ÕPETAJAKOOLITUSE PRAKTIKAKORRALDUSE HEA TAVA

Selle dokumendi eesmärk on pakkuda selget ülevaadet Tartu Ülikooli õpetajakoolituse praktikakorralduse põhimõtetest. Tegemist on toetava dokumendiga eelkõige Tartu Ülikooli praktikaainete õppejõududele, programmijuhtidele ja praktikakoordinaatoritele. Dokumendis on lähtutud õpetajate koolituse raamnõuetest, kuid viimases esitatud põhimõtteid käesolevas dokumendis ei korrata.

Praktika teistele osalistele (üliõpilane, praktikaasutuse koordinaator ja juhendaja) on samuti koostatud juhendid, mis aitavad tagada selguse ja toetada iga asjaosalist kogu praktikaprotsessi vältel.

- Üliõpilase meelespea leiab TÜ Pedagogicumi lehelt.
- Praktikaasutuse koordinaatori meelespea on kättesaadav siin.
- Praktikaasutuse juhendaja meelespeaga saab tutvuda siin.

Praktikakorralduse heas tavas määratletakse Tartu Ülikooli õpetajakoolituse praktikakorralduse aluspõhimõtted ja luuakse raamistik praktika kvaliteetseks korraldamiseks. Dokument aitab planeerida ülikoolisisest koostööd, tegutseda praktika koordinaatoritel ja õppejõududel ühtsete põhimõtete alusel ning rõhutada praktika väärtust õpetajakoolituses, sõltumata õppekavast või instituudist.

Hea tava eesmärk on:

- kujundada ja hoida ühist arusaama praktikakorralduse põhimõtetest;
- tagada praktika kvaliteetne, järjepidev ja ühtne toimimine kõigil õpetajakoolituse õppekavadel, et kindlustada võrdne kohtlemine sõltumata õppekavast;
- tugevdada institutsionaalset koostööd ja rõhutada praktika vajalikkust õpetajakoolituses.

1. Üldpõhimõtted

- Praktika on õppeprotsessi lahutamatu ja juhendatud osa, mis on õppekavas hajutatud ja lõimitud teiste õppeainetega, moodustades sidusa terviku ülejäänud õppeainetega.

- Praktikaained on õppekavas plaanitud järjepideva arenguteena ning praktikaainetest saadud kogemuste, tagasiside ja eneseanalüüsi põhjal planeerib üliõpilane oma professionaalset arengut.

- Praktikaainete sooritamiseks vajalikud teadmised ja oskused on üliõpilane omandanud varasemate õppeainete käigus.
- Praktika toetab vastavalt õpetaja või tugispetsialisti kutsepädevuste saavutamist.
- Praktika toimub vähemalt kahes praktikaasutuses.

2. Praktikakorraldus
    - Praktika (sh praktikaainete) arendustegevusse kaasatakse kutseõpinguid või erialaaineid juhendavaid õppejõude: nii üldpedagoogilisi kui ka ainedidaktilisi aineid õpetavaid õppejõude.
    - Ülikool teeb praktikaasutustega koostööd praktika sujuva korralduse tagamiseks. Praktikaga seotud vastutus on selgelt määratletud ning kirjeldatud Tartu Ülikooli pedagoogilise praktika üldjuhendis ja praktikaainete praktikajuhendites.
    - Ülikool pakub praktikaasutustele ja juhendajatele vajalikku tuge ning nõustamist enne praktikat ja praktika ajal ning korraldab koolitusi ja infopäevi.
    - Praktikaasutuste juhendajate koormust dokumenteritakse ülikooli poolt ja soovi korral väljastatakse juhendajale selle kohta tõend. Ülikool tunnustab praktikaasutuste ja -juhendajate tööd.
    - Praktikakorralduse ja praktikaainete kohta kogutakse pidevalt tagasisidet nii üliõpilastelt, praktikaainetega seotud õppejõududelt, praktikakoordinaatoritelt kui ka juhendajatelt. Tagasisidet analüüsitakse ja seda võetakse praktikakorralduse ning praktikaainete arendamisel arvesse.

3. Üliõpilase toetamine praktika käigus
    - Ülikool pakub üliõpilasele nõustamist nii enne praktikat kui ka praktika vältel ava-, vahe- ja/või lõpuseminarides.
    - Üliõpilast toetab praktikal praktikaasutuse juhendaja ja/või ülikoolipoolne juhendaja, kes pakub üliõpilasele tagasisidet kogu praktika jooksul ja suunab üliõpilast oma edenemist analüüsima.
    - Tegevõpetajatele* võimaldatakse vajaduse korral praktikaaine õpiväljundite saavutamiseks kohandusi (nt praktika maht, ülesanded), tagades, et praktika on ka sellisel juhul toetatud ja tagasisidestatud. Seetõttu ei asendata põhipraktikat varasema töö- ja õpikogemusega.
    - Ülikooli praktikaaine õppejõud, didaktik või metoodik vaatleb võimaluse korral ja tagasisidestab praktikandi õppe- ja kasvatustegevust ka praktikabaasis (soovituslikult kahel korral põhipraktika jooksul). Vaatluse ja tagasiside aluseks saab olla ka üliõpilase videosalvestis.

- Üliõpilane dokumenteerib oma praktika vastava praktikaaine juhendis määratud viisil õpimapis või praktikapäevikus eesmärgipäraselt ja mõistlikus mahus. Õpimapp või praktikapäevik toetab enese- ja kutsepädevuste analüüsi ning õppejõud annab sellele tagasisidet.
- Põhipraktika lõpeb struktureeritud kokkuvõttega, mis sisaldab üliõpilase refleksiooni: kutsepädevuste analüüsi ja eneseanalüüsi oma tugevuste ning arenguvajaduste kohta.

* *Tegevõpetaja põhipraktika kontekstis on üliõpilane, kes on vähemalt aasta ja minimaalselt poole koormusega töötanud õpetajana samas valdkonnas, kus ta õpib. Seejuures peab töökogemus olema hiljutine ehk mitte rohkem kui aastatagune. Tegevõpetaja töötab ka põhipraktika sooritamise ajal samas valdkonnas vähemalt poole koormusega.*